

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۱۹۸۰۴۴۰ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸ توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

یکشنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۴ صفر ۱۴۴۵ • ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۴۵ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۸:۳۸
اذان صبح فردا ۴:۱۸ • طلوع آفتاب ۵:۴۳

شرق

دیالوگ روز

سوئینی تاد - تیم برتون - ۲۰۰۷

سوئینی تاد (جانی دپ): دو نوع از انسان وجود داره و فقط دو نوع.

اونی که منتظر می‌مونه تا توی جای درستش قرار بگیره و

اونی که با پاهاش روی صورت دیگران میره و جای اونهار رو می‌گیره!

رونالدو و بنزما، گل‌های اصلی‌شان را خارج از زمین فوتبال زده‌اند

- اگر همین چند ماه پیش به شما می‌گفتند صد‌اوسیمای ایران یک مسابقه فوتبال از لیگ عربستان را به صورت مستقیم پخش خواهد کرد، چه می‌گفتید؟

- اگر به شما می‌گفتند که در تمام نقاط جهان شبکه‌های تلویزیونی معتبری هستند که این بازی را به صورت مستقیم پخش خواهند کرد (به‌طور خاص در استرالیا، چین، هند، فرانسه، آلمان، ایتالیا، اسپانیا، پرتغال و برزیل) واقعا هنگ نمی‌کردید؟

- اگر به شما می‌گفتند در این بازی کریم بنزما، انگولو کاتنه، فابینیو در یک تیم و یاسین بونو، کولیدو کولیبالی، روبن نوس، مالکوم، سرگنی میلینکوویچ ساویچ و الکساندر میتروویچ در تیم دیگر حاضر خواهند بود و تازه بدشناسی نمی‌گذار د نیمار هم به زمین برود، فکر نمی‌کردید اشتباه شنیده‌اید؟

چراکه شاید سطح بالای رقابت، مدیران ناکارآمد پرمدعای باشگاهی و فدراسیونی را یک بار برای همیشه از صندلی‌های همیشگی‌شان پایین بکشد و باعث شود اتفاقی در همه سطوح مدیریتی و نظارتی فوتبال ایران اتفاق بیفتد. اما آنچه بد است، این است که عین خیال‌مان نباشد که در رقابت منطقه‌ای ممکن است بد بازییم.

ایران، به‌واسطه قراردادش در نقطه کلیدی شاهراه‌های شرق به غرب و شمال به جنوب، به دلیل تنگه هرمز و خلیج فارس و دریای خزر،

به دلیل جایگاه تاریخی‌اش، به‌واسطه تمدنش، به‌واسطه منابع طبیعی و نوع خاص فرهنگ مردمانش، به‌واسطه جایگاه رفیع مهاجرانش در کشورهای مقصد و به هزارو یک دلیل دیگر، همیشه قلب تپنده خاورمیانه و مغز اندیشمندی این ناحیه بوده؛ اما آیا این جایگاه ابدی - ازلی خواهد بود؟ در جهان پر از رقابت و سیاست، تکیه بر گذشته به درد حال و آینده خواهد خورد؟

همین چند دهه پیش بود که واژه‌هایی نامناسب برای تمسخر مردم کشورهایی که در رقابت توسعه‌ای از ایران عقب مانده بودند، می‌گفتند؟

در حوزه سیاسی آنها چرخش به شرق مشهود است؛ اما غرب هم از معادله حذف نشده و با اصلی‌ترین رقبای منطقه‌ای هم شرایط پرتنش به شرایط تنش‌زدایی تغییر کرده است. این سیاست همه را با هم داشتن قطعا تضعیف‌کننده نیست.

اصلاحات اجتماعی - حتی در ظاهر - در حال انجام است (و سرعتش گاه ترسناک است)؛ اما اصلاحات اقتصادی اصلا و ابدا ظاهری نیست. بزرگ‌ترین صادرکننده نفت جهان همین حالا سالانه حدود ۷۰ میلیارد دلار درآمد غیرنفتی دارد و سرمایه‌گذاری‌های کلان روی پروژه‌های مختلف، نه‌فقط در بخش نفت و گاز و پتروشیمی بلکه در همه صنایع زیرساختی حتی انرژی‌های تجدیدپذیر آب و بباد و خورشیدی و توریسم و حمل‌ونقل و اصلا هر حوزه‌ای که فکرش را بکنید، انجام شده و به‌طور تואمان با طرف‌های چینی، روسی، آمریکایی و اروپایی، انجام شده است که نتایجش بالاترین رشد اقتصادی در میان ۲۰ کشور صنعتی بوده است.

گزارش خوانی

طلاق صوری بابت دریافت ارث پدر

اینسا؛ مطالعات صورت‌گرفته نشان می‌دهد مقررات مربوط به پرداخت مستمری به «بازماندگان اثاث» یکی از پرچالش‌ترین بخش‌های این حوزه است. در همین راستا یکی از چالش‌هایی که هم‌اکنون صندوق‌های بازنشستگی در رابطه با مستمری بازماندگان با آن روبرو هستند، بحث «طلاق‌های صوری» است. یکی از شرایط بهره‌مندی از مستمری بازماندگان برای فرزندان و نوادگان اثاث، عدم تاهل آنهاست؛ این مورد موجب شده است تا برخی فرزندان و نوادگان دختر متوفی برای دریافت مستمری بازماندگان اقدام به طلاق صوری از همسر خود کنند، درحالی‌که اراده جدی زوجین جداشدن از یکدیگر نیست. این موضوع ضمن تحمیل بار مالی به صندوق‌های بازنشستگی، موجب آسیب به بنیان نهاد خانواده می‌شود. ایجاد اختلاف درون خانواده‌ها، عدم تعهد به زندگی زناشویی و رواج فرهنگ مذموم دروغ‌گویی بخشی از معضلات اجتماعی رواج طلاق‌های صوری است. این پدیده در سالیان اخیر با توجه به شرایط اقتصادی و کاهش قدرت خرید اقشار، افزایش یافته است حال آنکه آمار دقیقی از این امر در دسترس نیست؛ چراکه تشخیص صوری‌بودن طلاق و در نتیجه قطع مستمری ناقح برقرار شده، بسیار سخت و گاهی ناممکن است.

عبدالرضا مصری، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی، سال گذشته اظهار کرده بود «اگر سری به

• از ابتدای ماه صفر تا کنون دومیلیون و صد هزار نفر زائر از مرز مهران تردد کردند و با افتتاح فاز دوم پارکینگ اربعین هم‌اکنون ظرفیت پارک بیش از ۲۷۰ هزار خودرو در مهران مهیا شده است. عکس: مهدی میرزاد / فارس

یادمان باشد نقشه راه همسایه‌ها مشارکت (یا حتی دراختیارگرفتن کامل) بنادر (و شهرها و مناطق استراتژیکی) از شرق آسیا و آسیای میانه تا شمال و جنوب آفریقا، برای شکل‌دادن کریدورهای اختصاصی دریایی و ریلی از شرق دور تا آفریقا است.

برنامه‌های کلان شکل‌دادن ابرشهرهای مدرن آینده (فقط این را داشته باشید که عربستان میزبانی المپیک زمستانی ۲۰۲۹ یا ۲۰۳۳ را در یکی از همین شهرها می‌خواهد!) و رساندن طول عمر مردم کشور از ۷۴ فعلی به ۸۰ در مدت تنها یک دهه و شکل‌دادن بزرگ‌ترین صندوق ذخیره ارزی جهان و تاریخ (با ذخیره دوهزارو ۵۰۰ میلیارد دلاری) تنها برخی اهدافی هستند که همین حالا کلیده خورده‌اند و دده‌ها طرح دیگر اقتصادی - فرهنگی - اجتماعی دیگر هم در راه هستند.

شاید فکر کنید آوردن این‌همه ستاره فوتبال به یک لیگ درجه دو یا سه، صرفا هوس‌بازی مردانی است که حوصله شمردن پول‌های‌شان را ندارند؛ اما اشتباه نکنید، این ولخرج‌ها بخش مهمی از پروژه «جهان باید ما را به چشم دیگری ببیند» است؛ پروژه‌ای بلندپروازانه که با راه‌اندازی مدرن‌ترین خطوط هوایی جهان کلید خورد، با خرید یا سهیم‌شدن در برخی از ابررسانه‌های جهان امروز ادامه یافت و با شکل‌دادن انواع و اقسام توریسم درحال تعالی است و به یک بمب خبری برای ارتقای سطح جلب توجه نیاز داشت که فوتبال و ستارگانش و رسانه‌های متمرکز بر آنها، آن را به بهترین شکل ممکن در اختیارشان قرار داد. خیلی مهم نیست پرسپولیس، سپاهان و نساجی چند به چند از لشکر ستارگان ریز و درشت بیازند (یا حتی آنها را ببرند). یک مسابقه فوتبال فقط یک مسابقه فوتبال است و نتیجه آن فقط در حد یک مسابقه مهم است؛ اما مهم این است که فوتبال ما عملا هیچ نقش مهمی در برنامه‌های توسعه‌ای آینده‌نگرانه کشور ندارد (تازه اگر آسیب‌رسان نباشد)؛ اما برای آنها قطعه‌ای از یک پازل بزرگ است.

یادمان باشد که وظیفه یک روزنامه‌نگار متعهد به کشورش، هشدار دادن درباره خطرهای حی و حاضر به مسئولان کشور است. یادمان باشد که درباره یک کشور منطقه، حتی کشوری دوست و هم‌پیمان هم، عقب‌ماندن در کورس رقابت یک فاجعه است.

هنر خوانی

آداب نشستن در تئاتر

نغمه دانش آشتیانی

اگر شما هم اهل تئاتردیدن باشید، حتما چند جمله کلیدی درباره این مکان بارها و بارها به گوش‌تان خورده است؛ مثلا اینکه خاک صحنه حرمت دارد، فلاّتی خاک صحنه خورده است. یا اینکه چند عادت ویژه تئاتربین‌ها در شما هم وجود دارد؛ اینکه دیر نمی‌رسید چون می‌دانید درهای سالن رأس ساعت بسته می‌شود و همچنین وسط اجرا تصمیم نمی‌گیرید سالن را ترک کنید، چون می‌دانید تردد در میانه اجرا ممنوع است مگر به شرایط اضطراری. جمله همیشگی تلفن‌های همراه خود را خاموش کرده یا روی حالت پرواز بگذارید هم که دیگر آن‌قدر گفته و شنیده شده است که ملکه ذهن‌مان شده است.

اما این بدیهیات که بدان اشاره شد، این روزها خیلی هم در عمل بدیهی نیستند. در چند مدت اخیر نشده است که برای دیدن اجرائی به سالتنی اعم از دولتی یا خصوصی بروم که اجرا سر ساعت اعلام‌شده شروع شود. دیگر نه خبری از ورود چند دقیقه قبل از شروع است و نه آغاز نمایش در رأس ساعت، حتی کار به جایی رسیده است که ورود به سالن با ۴۰ دقیقه تأخیر را هم تجربه کرده‌ام. از زمان ورود تا استقرار تماشاگران هم قاعدتا زمانی صرف می‌شود که گاه خود این روند به ۱۵ دقیقه می‌رسد. ولی ای کاش مسئله با همین تأخیر در ورود و استقرار تماشاچیان فیصله می‌یافت. پیش می‌آید که تا دقایق اولیه اجرا نیز هنوز افراد می‌آیند و با سرروصدا و نور کوشی‌های تلفن به دنبال جای استقرار خود می‌گردند. در مواردی که با دست‌اندرکاران اجرا یا سالن‌دارها درباره این مسئله سر صحبت باز شده است، می‌گویند تعداد افرادی که با تأخیر می‌رسند، به اندازه‌ای شده است که اگر قرار باشد اجرا راس ساعت آغاز شود، احتمالا با سالن‌نیمه‌خالی و حجم زیاد افراد که پشت در مانده‌اند مواجه می‌شوند که نارضایتی ایجادشده از سوی دیرآمدگان! برایشان تبلیغ منفی است؛ بنابراین درنهایت این چارچوب‌های اصولی تئاتر است که باید به نفع این افراد عقب‌نشینی کند. همچنین پیش آمده است که دیرآمدگان با داد و قال فضا را تا اندازه‌ای مشتج می‌کنند که برای پرهیز از درگیری، تأخیر در اجرا ناگزیر شده است.

در کنار آسیمی که بدان اشاره شد، هنوز هم هستند کسانی که با وجود تذکرهای چندباره پیش از شروع اجرامینی بر لزوم خاموش‌کردن تلفن‌های همراه حتی حاضر به قراردادن گوشی در حالت سکوت نمی‌شوند و صدای زنگ موبایلشان مُخل تمرکز بازیگران و تماشاگران است. گاه پیش می‌آید صاحب تلفن حتی به‌سرعت هم تلفن در حال زنگ‌خوردن خود را ساکت نمی‌کند؛ اگر البته تصمیم به پاسخ‌دادن و صحبت‌کردن با آن را نداشته باشد.

اینکه در ابتدای هر اجرا خواسته می‌شود تلفن‌ها خاموش یا روی حالت پرواز قرار گیرند، زیرا امکان نویزآنداختن روی سیستم صوتی سالن وجود دارد، تنها دلیلی نیست که تماشاچیان لازم است این کار را انجام دهند بلکه این دستورالعمل باعث می‌شود خودشان هم با تمرکز و آرامش بیشتر به تماشای اثر بنشینند. البته قراردادن گوشی روی حالت سکوت هم آسیب دیگری است که این روزها برای کسی که می‌خواهد با تمرکز اثری را ببیند تبدیل به یک معضل شده است. شاید برای شما هم اتفاق افتاده باشد که در سالن تارک تئاتر از گوشه‌های مختلف نورهایی می‌بینید؛ تلفن‌هایی که صاحبان‌شان از آنها دل نکنده‌اند. اگر یکی از آنها کنار دست‌تان نشسته باشد و هر از چند گاهی نور موبایلش که زنگ خورده یا پیامی برایش رسیده است، مخل تئاتر دیدن‌تان شده است، بدانید که با هم همدردیم. امان از زمانی که ویریه کوشی نیز فعال باشد! اما اگر فکر کردید ماجرای تلفن‌های همراه تمام شده است، سخت در اشتباهید زیرا ساعت‌های هوشمند هم امروزه راه ارتباطی بغل‌دستی شما با گوشی داخل کیف یا جیبش را برقرار می‌کند. باور کنید همین شب گذشته دو ساعت هوشمند در دستان زوج بغل‌دستی بنده نقش دو کرم شب‌تاب را بازی می‌کردند.

در روزهای نه خیلی دور بردن انواع خوراکی به سالن تئاترهای حرفه‌ای ممنوع بود ولی گویا این ممنوعیت هم دیگر برداشته شده یا خیلی سختگیرانه با آن برخورد نمی‌شود. صدای بازکردن پاکت چیپس و پفک این روزها دیگر خیلی ترساک و قبیح نیست؛ حتی پیش می‌آید پای کسی به بطری شیشه‌ای خورده و صدای به زمین افتادن آن در میانه اجرا طنین‌انداز شده است.

حال با چنین ماجراهایی شاید خیلی سانتی‌مانتال باشد که از پیچ‌پیچ افراد حین اجرای نمایش دلگیر شُند. این‌هم یک صدايي بین آن همه صدای دیگر. حتما دارند درباره چیزهای مهمی گپ و گفت می‌کنند. یا شاید هم من خیلی سخت‌گیر و زودرنج و اولادفشن شده‌ام و باید شرایط جدید را بپذیرم!